

MAGYAR SZABVÁNY

MSZ ISO 9928-1

Daruk. Daruvezetői kézikönyv

1. rész: Általános követelmények

D 86/b

Cranes. Crane driving manual. Part 1: General

Az állami szabvány hatályára vonatkozó rendelkezéseket a szabványosításról és a minőségügyről szóló **78/1988. (XI. 16.) MT** rendelet 5–12. §-ai tartalmazzák.

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg módosítása, helyesbítése, illetve hatálytalanítása.

E szabvány műszaki tartalma és szerkezete teljesen megegyezik az ISO 9928-1:1990 nemzetközi szabványéval.

This Hungarian Standard is totally equivalent in technical content and fully corresponds in presentation to the International Standard ISO 9928-1:1990.

Nemzeti előszó

A szabványban lévő hivatkozások magyar megfelelői:

ISO 4306-1:1990	MSZ ISO 4306-1:1992
ISO 4306-2:1985	MSZ ISO 4306-2:1992
ISO 4306-3:1991	MSZ ISO 4306-3:1993

1. Tárgy

E szabvány a daruvezetői kézikönyv tartalmára vonatkozó útmutatásokat tartalmazza.

2. Rendelkező hivatkozások

A következőkben felsorolt szabványok olyan előírásokat tartalmaznak, amelyeket – a szövegben lévő hivatkozások miatt – e szabvány előírásaiként kell alkalmazni. E szabvány kiadásának időpontjában a hivatkozott szabványok közölt kiadásai voltak érvényben. Mivel időnként minden szabványt felülvizsgálnak, ezért az e szabvány alapján szerződő feleknek célszerű megvizsgálniuk a felsorolt szabványok legújabb kiadásának alkalmazhatóságát. A mindenkor érvényes nemzetközi szabványokat az IEC és az ISO tagtestületei tartják nyilván.

ISO 31-0:1981	Mennyiségekre, mértékegységekre és jelölésekre vonatkozó általános irányelvek
ISO 31-3:1978	Mechanikai mennyiségek és mértékegységek
ISO 4306-1:1990	Daruk. Fogalommeghatározások. 1. rész: Általános fogalmak
ISO 4306-2:1985	Emelőberendezések. Fogalommeghatározások. 2. rész: Önjáró daruk
ISO 4306-3 ¹⁾	Daruk. Fogalommeghatározások. 3. rész: Toronydaruk

3. Fogalommeghatározás

E szabványban a következő fogalommeghatározást használjuk:

Daruvezető: az a személy, aki a darut terhek helyzetváltoztatása céljából működteti.

1. megjegyzés:

E fogalom helyett önjáró gémes daruknál gyakran használják a „kezelő” kifejezést, a „vezető” szó ez esetben arra a személyre utal, aki csak a darut egyik helyről a másikra mozgató vezérléseket működteti.

4. A kézikönyv formai követelményei

4.1. Általános követelmények

A gyártónak olyan kézikönyvet kell rendelkezésre bocsátani, amely

- a) jól érthető és megfelelő magyarázó megjegyzésekkel van ellátva;
- b) a nemzetközileg elismert szimbólumokat használja;
- c) egyszerűen használható, tömör, tartós anyagú és kemény kötésű;
- d) a szerződéses felek megegyezése szerinti nyelven íródott.

Nagyon fontos a könyv külső megjelenése, miután az munkaeszköz. Ezért az legyen kényelmesen használható és nyújtson teljes körű információt. Szövegezése egyszerű legyen, alkalmazkodjon a használók egyéniségéhez, minden adatot egyértelműen tartalmazzon és legyen átfogó.

Az alkalmazott diagrammok, rajzok és táblázatok ne legyenek félreérthetők és legyenek összhangban az írott szöveggel. Emellett azok világosak, egyszerűek legyenek és a rájuk vonatkozó szövegrészek közelében helyezkedjenek el.

A kifejezések (lásd az **MSZ ISO 4306 szabvány 1., 2. és 3. részét**), meghatározások, mértékegységek (lásd az ISO 31 nemzetközi szabvány 0. és 3. részét) és jelölések legyenek összhangban a rájuk vonatkozó nemzetközi szabványokkal. Ha egyes berendezések esetében meghatározott mértékegységek eltérnek az általánosan használtaktól, akkor ezek magyarázatát zárójeles vagy lábjegyzetes megjegyzés kell, hogy tartalmazzon.

A kézikönyv csak az adott darura vonatkozó fejezeteket tartalmazzon.

4.2. Bevezető információk

A könyv első vagy hátsó fedőlapján, vagy az első oldalakon a következő adatokat kell feltüntetni:

- a) a kézikönyv címét;
- b) a kézikönyv hivatkozási számát (ha van);
- c) a daru rendeltetését (típusát);
- d) a daru típusát vagy sorozatnevét;
- e) a daru sorozatszámát vagy -számait, vagy ha ez célszerűbb, az azokra vonatkozó sorozatszámok felsorolását;
- f) a gyártó és/vagy forgalmazó nevét és teljes címét;
- g) a tartalomjegyzéket;
- h) tárgymutatót (nem előírás);
- i) a daru fő paramétereit.

1) Megjelenés alatt

4.3. A kötetek száma

A daruvezetői kézikönyv más darukézikönyvek között, (például: javítási kézikönyv, üzemeltetői kézikönyv stb.) egy vagy több kötetben is megjelentethető. A könyvek mérete és tartalmi felosztása feleljen meg a termék típusának, általános felhasználási céljának és a használók igényeinek. Ahol lehetséges, ott a könyv más részeire való hivatkozással kell élni, így kerülve el az azonos információk fölösleges ismétlését.

5. A daruvezetői kézikönyv tartalma

5.1. Műszaki adatok

A kézikönyvnek tartalmaznia kell

- a) a daru fő összeállítási rajzát/vázlatát, amelyen fel kell tüntetni a fő egységeket és azok rendeltetését;
- b) minden olyan műszaki adatot, amely a daruvezető számára a biztonságos közlekedéshez, fel- és leszereléshez stb. szükséges.

5.2. Speciális biztonsági előírások

A kézikönyvnek tartalmaznia kell az alkalmazandó biztonsági előírásokat a megfelelő biztonsági jelölésekkel együtt. Erre vonatkozó jellegzetes példák az 5.2.1.-5.2.5. szakaszokban találhatók.

5.2.1. Daru

„A kapcsolókat és a csatlakozóaljzatokat csak a villamos áram kikapcsolása után szabad megbonítani.”

„Ne használjuk a vészleállítót üzemszerű daru mozgások leállítására.”

5.2.2. Működési körzet

„Automatikus üzemi darunál elkerítést kell alkalmazni illetéktelen személyeknek a daru hatókörzetétől való távoltartása céljából.”

5.2.3. A daru felállítása

„Ne használjuk a darut mindaddig, amíg a tereptámaszok nincsenek megfelelő helyzetben.”

5.2.4. A daru biztonságos rögzítése

„Fékezzük be a kerekeket és helyezzük üzembe a rögzítőeszközöket”.

5.2.5. Munkaruha és személyi védőfelszerelés

„A daru acélszerkezetén való munkavégzés során mindig használja a biztonsági kötelet.”

5.3. A daruvezetőt segítő jelek és vezérlőszervek

A kézikönyvnek tartalmaznia kell olyan rajzot/vázlatot, amely a kezelőhelyről nézve mutatja a műszereket, jelzéseket, vezérlőszerveket és diagnosztikai egységeket, valamint ezek működésének leírását.

5.4. Utasítások a vezető számára

A daruvezető számára megadott utasításoknak tartalmazniuk kell a daruvezető kötelezettségeit

- az üzemeltetés megkezdése előtt,
- az üzemeltetés közben és
- az üzemeltetés befejezése után.

Ha a darut üzembeállítás előtt szállítani kell, akkor meg kell adni az erre vonatkozó különleges előírásokat is.

5.5. Terhelési diagramok és terhelési táblázatok

Meg kell adni minden szükséges terhelési diagramot és táblázatot.

5.6. Biztonsági berendezések

A kézikönyvnek tartalmaznia kell a berendezéseknek a darun való elhelyezését bemutató rajzot/vázlatot. Ha szükséges, akkor ezen berendezések felnagyított rajzát/vázlatát is be kell mutatni. A kézikönyvbe fel kell venni a daruvezető által beállítandó összes lehorgonyzó jellegű biztonsági berendezés beállítási utasításait.

5.7. Környezeti feltételek

Ha szükséges, akkor meg kell adni a legnagyobb megengedett szélsőséget, a szélső üzemi hőmérsékleteket és más, az üzemelést esetlegesen korlátozó körülményt.

A nemzeti előszóban említett magyar szabványok

MSZ ISO 4306-1:1992	Daruk fogalommeghatározásai. Általános fogalmak
MSZ ISO 4306-2:1992	Daruk fogalommeghatározásai. Önjáró daruk
MSZ ISO 4306-3:1993	Daruk fogalommeghatározásai. Toronydaruk

A szövegben említett nemzetközi szabványok

ISO 31-0:1981	General principles concerning quantities, units and symbols
ISO 31-3:1978	Quantities and units of mechanics
ISO 4306-1:1990	Cranes. Vocabulary. Part 1: General
ISO 4306-2:1985	Lifting appliances. Vocabulary. Part 2: Mobile cranes
ISO 4306-3:1991	Cranes. Vocabulary. Part 3: Tower cranes

A szabvány érvényességében beálló minden változást a Magyar Szabványügyi Hivatal a Szabványügyi Közlönyben hirdet meg (előfizethető bármely hírlapkézbesítő postahivatalnál, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlap-előfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR); vásárolható a Budapest, V., Bajcsy-Zsilinszky út 76. szám alatti Hírlapboltban). A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó helyesbítő, módosító, kiegészítő indítványokat és észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Hivatalhoz, Budapest, Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450, telex: 22 5723, telefax: 218 5125) lehet benyújtani.
A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, 1092., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450).

Felelős kiadó: Az MSZH Értékesítési Osztályának vezetője
Készítette: Az MSZH Számítástechnikai Osztálya HVP-vel. (TN) 1994. Fejezetnév: S9928-1.